

**Oalde Bensmer vun doomools
Bergsträßer Anzeigeblatt 1951**

Neilich noachds bin ich modderseele allaans doich die Schdadt gedabbd. Kaan Deiwel – in dem Fall maan ich doodemit nadierlich die liewe Mitmensch – is mer begäjend. Nor hie und doo is mer e Katz iwver de Wää geloffe orrer en Hund hot gejaunert, weiler net zu soiner Hausdeur noigekennt hot. Die Leit inde Haiser häwwe faschd all schun, geschloofe. Die aane gut, weise am Doa ehrlich ehrer Aeärwet nohgange woarn, die annern schläächd, weilen ehr Gewisse kaa Ruh gelosse hot.

Ans Guntrume Eck is mer doo pletzlich de Gedanke kumme, mich mool e halb Joahrhunert un driwwernaus zerickzevesetze un mer all die Leit ins Gedächnis zerickzeruufe, die wuu frieher inde Hauptschdroaß gewohnt un Es Schdroaßebild belääd häwwe un die, wuu ich schun als Buu un schbeereer als junger Mann perseelich gekannt häbb. Souen Rickblick is manchmool ganz lehrreich, dann mit deene Pärsoone schdäiht pletzlich e ganz anneri Wält vor aarn. Oalde Erinnerunge wärn wirrer lewennig, luschtige und traurige, lengschd vegässene un uuegäßliche. Die Vegangeheit wärd zor Gäjewart un mer fiehlt sich uff aamol wirrer jung, trotzdem mer groad bei soueme Rickblick mäikt, wie oald mer schun is. Dann die meischde vun deene, uff die mer sieh doo besinne dutt, sinn lengschd begroawe. Un die, wuu mit aam als junge Bärschelchin in alle Schdroaße un Gässelchin rumgeschdroomert sinn, lääwe aa net mäih orrer tribbele vorsichdig vun aam Schdaa uffde annern, groad wie die, mit deene mer frieher unsern Uuz getrewwe häwwe.

Zuärschd will ich mool die Hauptschdroaß vornemme. Glei owwe ouefange hot bis zor Beschießung vun Bensem im Joahr 1945 es oalde Haus Guntrum geschdanne. Doo hot mer ofd de oald Kumärzieroat mit soim froindliche Gesicht vor soine schäine geschnitzte Hausdeer schdäih sähe, wieer em oalde Bensmer zugenuggd hot, där wuu gemächlich, wie die ganz Zeit doomools woar, die Hauptschdroaß nunnergedrollt is. Doo is aa manchmool soin Bruurer, de Jean Guntrum aus dem Houfdoor rauskumme. Er woar inde ganz Umgäjend un noch weiler bekannt wäje soiner Woizung, där wuumer nix hot vormache kenne un vun dääre mer moin Vadder selig als ofd vezäihlt hot. Es Guntrums Haus is faschd es aanzige, däs wuu soin Besitzer net gewächselt hot. Aa doo wirrer bewoahrheit sich där oalde Schbruch, där wuu schun im oalde Bensem laifig woar: "Guntrum bleibt Guntrum."

Däs Haus nääwedrou hot frieher mool em HainzeChrischdoph gehäjert. Er woar Bäcker un Woiwärt und hot wäje soim veele Gäld aa de „reiche Hainz“ gehäße. Oalde Bensmer wisse doo-driwwer joo Bescheid. Schbeerer hot de Bruurer (Bruder) die Wärtshafd iwwernumme. Im Eckloare unne woar dann e Zeitlang e Filiaal vum Woarehaus „Geschwister Knopf“ aus Darmstadt droi unde Zacharias Jakobi, wuu schbeerer es heitige Kaufhaus Ganz ande Middelbrick zueme Geschäftshaus oigericht hot. De heitige Besitzer Wollenberg hot dann de ganz unnere Stock vum ehemalige Heinze-Haus zum Kaffee „Perkeo“ umgebaut. — Gäjeniwver vunde Zollamtsschdroaß hot der Garnier soi Wärtshafd gehadde. Die Bensmer häwwe nor „Ganniee“ zuem gesoat. „Die drei Keenig“ woar aa vunde älteschde Wärtshafde un Loschiergeläjenheite im oalde Bensem un häwwe in groußem Ousähes geschdanne. Bei de Joahrmäikd wornse es Schdandquadier vum "woahre Jaagob", Noachhär hot de Leibfried die Wärtshafd iwwernumme un speerer woar de Velker de Hausbesitzer. Heit is däs Ouwäase wie sou veel annern Haiser in de Noachberschafd e Ruin unen Drimmerhaufe, dem wuu mer nix mäih vunn Glanz aus friehere Zeire oumäike dutt.

Un wuu heit es neigebaute „Kaffee Weiffenbach“ uffde Iwwerräschde vum oalde schdäiht, däs wuu sich frieher mool es „Kaffee Ehret“ genennt hol, doo hot ganz frieher mool dc Koppel Härsch vor soine Loaredeer geschdanne un hot soi Kunnschafd beigeguggd. Bekannt woar soin Puddelhund,

iwwrigens e Schdaatsdier. uff däs wuuer mit Räächd net wenig schdolz woar. Als Buwwe häwwe mer den Hund im Vebeigäih immer genäxt. Er hot dann en Mordsradau gemoachd Awwer bis de oalde Koppel uffde Bildfläch erschiene is, woarn mer schun lengschd uff un devuu.

Es neechschde Haus mit dem grouße Houfdoor woarem Vadder von unserm jetzige Klinglers Päijrer. Es is schbeerer umgebaut worrn un vun soim oalde Aussähe woar riet mäih veel iwwrig blewwe. Bekanntlich isses im letschde Krieg bis zum Keller ausgebrennt. Däs neierschdanne Schborthaus Klingler erinnert in nix mäih an däs oalde Haus aus moiner Jugendzeit. Soin Besitzer, de „oald Klingler“ woar e schdadtbekannte Pärseenlichkeit Er woar däs, woas mer sich inde doomoolige Zeit unnerem ehrboare fleißige Handwäiksmoaschder vorgeschdellt hot. Mojens in aller Friehe jeeresmool um diesälb Zeit, isses an de „Härrgottsbrunne“ gange, dar wuu soim Haus grad gäjeniwwer geschdanne hot, um sich e grouß Gloas Wasser zu holle. Däs horrer daagsiwwer schluckzweis zu sich genumme. Er hot behaupt, däs Wasser vum Härrgottsbrunne weers beschde Wasser vun ganz Bensem. Noach Feieroowend, den wuuer pinktlich oigehoalte hot, isses naus ins Diefebache zu soim Schdammdisch. Genaa um diesälb Zeit isses kumme un a wirrer jeeresmool zor sälb Zeit wäkge. Nix horren dann zerickhoalte kenne, es hot kumme kenne, woas gewollt hot.

Bei dem Schdammdisch bei. de Modder. Diefebach will ich en Aageblick veweile, weil doo oalde Juugernderinnerunge in in mer. uffläwwe, an deene wirrer veel oalde Bensmer ehr aijene uffrische kenne. Zu dem Schdammdisch häwwe vor allem hiesige Gäärtner gehäijert. De oald Kindler unde Jordan, de Belzner unde Stahl, de Jung vun Scheembaik un hie un do de Gäärtner Hartmann. Dann als reegelmeeßige Besucher de Daabschdummelehrer Nagel, de Abbedeeker Fischer, de Rächdsaawalt Hemmes un, soulang er im Haus vum Schmidte Moritz seiner Mooder gewohnt hot, de Faustino Clara. Düs woarn vergniegliche Schdunne, die wuu ich doo alls jingschder unner all deene „ältere Herrn“ häbb veläawe därfe.

Zwaa schäine Oowen.de sinn mer noch besunnerschd in Erinnerung. Däs aane woar de Oabschiedsoowend vom Froind Clara doomools, wie er nuff in sei Haus uffde Griesel gezooge is. Er hot sällemool de Orden vum „Sankt Kork“ iwwerreicht krient un soim Schduhl woar vun soim Froind Jordan mit Blumme geziert. E zwadd schäi Erinnerung woar en Neijoahrsoowend, wuu de oald Bensmer es Lied vunde „schaine Gärtnerfraa“ gesunge hot. Besser un schdimmungsvoller häwwich das Lied in moim ganze Lääwe net mäih singe häiern. Manchmool is aa de oald Vetrineerroat Güngerich an unsern Schdammdisch kumme, e poar mol, ehnder dasser Baijermoaschder vun Bensem worrn is, de Regierungsroat Löslein. Im allgemaane is an dene Schdammdischoowende veel gebabbelt worrn. Die Haapsach woars Schkaatschbeel. Die Gesellschaft hot sich aus zwaa Hälfde zusammegesetzt, in die wuu abwächselnd geschbeelt hawwe un die, wuu iwwerhaupt net häwwe schbeele kenne. Zu dene häbb ich gehäijert. Ich woar, wie mool de oaldeler fesendgeschdellt hot, die ougenehmschd „Wanz“. Doodeloor woar ich awwer berichdigt vun wäje moiner lange Peif, die wuu ich, wanns zu langweilig worrn is, unnerm runde Disch uffde Borrem uffgesetzt hab un spaßhalwer, anschdatt anner ze ziehe, noigebloose hab. Pletzlich is dann deene eifrige Schkoatbrierer e dichd Dambwolk vun unne ruff in die Noas geschdiehe. „Där dembt uns noch dout, där dembt uns noch dout!“ hot doo als de oalde Klingler gesoat, awwer er is niemools ärnschtlich bäis worrn.

Ja, däs woarn noch Zeire, wuu die Menschheit noch net sou verrickt woar wie heit, wuu jeerer em annern soi Sach gegunnt hot, wuu Oitracht un Gemiedlichkeit for jeeren e Bedürfnis woar, där wuu de Doa iwwer soi Schulligkeit geduu hot un wuu Leitausmächer sich anen annern Disch häwwe hocke misse, weil merse inerer aaschdennige Gesellschaft net uffgenumme bot.

(Fortsetzung folgt) jst.